

Vlaanderen
is ondernemen

HANDLEIDING OPROEP VERWEEFCOACHING

I. Algemene informatie over de oproep

1.1. Doelstelling en situering

Vershillende maatschappelijke dynamieken hebben ervoor gezorgd dat de woon- en werkfuncties steeds verder uit elkaar gegroeid zijn: buurtbewoners organiseerden zich tegen overlast en bedrijven kozen de weg van de minste weerstand en zochten naar professionele locaties. Overheden legden nieuwe bedrijventerreinen aan om tegemoet te komen aan de vragen van zowel bedrijven als buurtbewoners. Toch zijn aan een evenwichtige verweving van wonen en werken tal van voordelen verbonden: kernen blijven levendig, er is lokale tewerkstelling, wonen nabij het werk is duurzamer en inclusiever... Daarom wensen de verschillende overheden de slinger van het sterke scheiden van functies te laten terugkeren naar het stimuleren van verweving.

Botsende logica's en ruimtelijke uitdagingen zorgen er echter voor dat het verweven van economische functies met de woonfunctie niet vanzelf gaat. Gemeenten hebben te weinig middelen en grip om herlokalisatie van bedrijven tegen te gaan. Het vergt tijd, energie en vertrouwen om bedrijven en bewoners rond de tafel te krijgen en samen na te denken en te investeren. Hierin kan een taak liggen voor een soort verwevingsmakelaar die het overzicht behoudt en die naast het welzijn van de omgeving zijn of haar verwevingsambitie steeds voor ogen houdt: de verweefcoach. De rol van deze verweefcoach kan samengevat worden als preventief – maar indien nodig ook remediërend – zoeken naar vormen van goed nabuurschap voor al gevestigde bedrijven of naar aanleiding van heringebruikname van een site als werklocatie. De Vlaamse Overheid wil het verweven van wonen en werken stimuleren door het aanstellen van verweefcoaches binnen steden en gemeenten die zich actief willen inzetten voor verweving.

1.2. Begunstigde van de subsidie

De oproep richt zich specifiek naar steden en gemeenten: zij kunnen een aanvraag doen voor het aanstellen van een verweefcoach. Deze verweefcoach kan voltijds voor een stad of gemeente aan de slag gaan, of er kan een gedeelde verweefcoach aangesteld worden voor meerdere gemeenten, dit in functie van de aangetoonde nood.

1.3. Beschikbare middelen en subsidiepercentage

Voor deze oproep wordt vanuit Vlaanderen 1.080.000 euro beschikbaar gesteld. Via de subsidie wordt een cofinanciering vanuit het Hermesfonds voorgesteld van maximum 180.000 euro voor een voltijdse inzet van een verweefcoach gedurende drie werkingsjaren. Van deze subsidie kunnen dus minimaal 6 (voltijdse coach) en maximaal 12 (halftijdse coach) aanvragende gemeenten gebruik maken.

Elke gemeente bepaalt zelf het bedrag dat zij wenst uit te betalen aan de eindbegunstigde. Vlaanderen cofinanciert met eenzelfde bedrag als het lokaal bestuur, met een maximum van 180.000 euro voor een maximum percentage van 50%, verspreid over drie werkingsjaren.

II. Selectie van de aanvragen tot subsidie

2.1. Voorwaarden voor subsidiëring

Om ontvankelijk te zijn moet een aanvraag tot subsidie voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. Het voorstel wordt per e-mail ingediend bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen voor 16/09/2019 op het emailadres ruimtelijke.economie@vlaanderen.be
2. Het voorstel wordt ingediend via het voorgeschreven aanvraagformulier, volledig ingevuld en ondertekend door de burgemeester of de bevoegde schepen en de algemeen directeur. Het aanvraagformulier kan worden gevonden op de [website](#) van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.
3. De volgende verplichte bijlagen zijn toegevoegd:
 - indien samenwerking tussen meerdere gemeenten: ondertekend samenwerkingsakkoord;
 - beknopte verklaring rond het beoogde verwevingsbeleid in de gemeente(n);
 - beschrijving van de ervaring van de aan te stellen verweefcoach of een functieomschrijving van de gezochte verweefcoach.

2.2. Toelichting bij de voorwaarden voor subsidiëring

Voor het verkrijgen van subsidies moet de gemeente een duidelijk beeld schetsen van de verwachte taken van de verweefcoach binnen de gemeente en de nood aan een vol- of deeltijdse invulling van de rol.

Verweefcoaching

Het doel van verweefcoaching is het uitdragen van de meerwaarde van economische verweving. Een verweefcoach moet de schakel zijn die een netwerk van contacten met verschillende actoren (overheid, bedrijven, buurtbewoners) opbouwt en een bemiddelende of remediërende positie inneemt tussen verschillende partijen. Om deze rol te kunnen opnemen zijn vaardigheden nodig zoals strategisch denken, het zich kunnen verplaatsen in andermans perspectief, voeling hebben met de gehanteerde logica's (bedrijfslogica, vastgoedlogica, wensen van de buurt) en goed kunnen luisteren. Achtergrondkennis van de lokale situatie en ruimtelijk-economisch inzicht is wenselijk, net als het hebben van contacten met makelaars. Vaak komt het er op aan om veranderingen die op til zijn op verschillende niveaus (in de omgeving, in de buurt, juridisch, socio-economisch...) aan te voelen en erop te anticiperen en in te spelen waar mogelijk. Zo kan de verwevenheid van economische activiteiten in stand gehouden en robuuster gemaakt worden. De verschillende actoren hebben daarin hun eigen rol te spelen; de verweefcoach kan helpen de verschillende perspectieven te verenigen.

Verskillende taken van een verweefcoach kunnen bijvoorbeeld zijn:

- de economische activiteiten van een buurt in kaart brengen en op basis hiervan bedrijven en buurtbewoners ervan bewust maken dat ze nu al wederzijdse inspanningen leveren en invloed ondervinden van elkaars aanwezigheid in het bebouwde weefsel;
- kantelmomenten en uitdagingen voor de bedrijven proactief identificeren: deze kantelmomenten en uitdagingen geven aan dat er actie ondernomen moet worden. Kantelmomenten kunnen zich voordoen op vlak van mobiliteit (bv. parkeeruitdaging), ruimte (bv. verandering in de vastgoedsector of regelgeving), milieu en omgeving (bv. technologische ontwikkelingen), economie (bv. groei, verandering in organisatie) of op sociaal vlak (bv. familiale veranderingen, netwerkvorming lokaal ondernemerschap);

- kantelmomenten aangrijpen om bewust bestaande verweving te behouden door de nodige acties te ondernemen;
- nieuwe verweving genereren door actief op zoek te gaan naar nieuwe opportuniteiten waarbij wonen en werken naast en door elkaar kunnen bestaan.

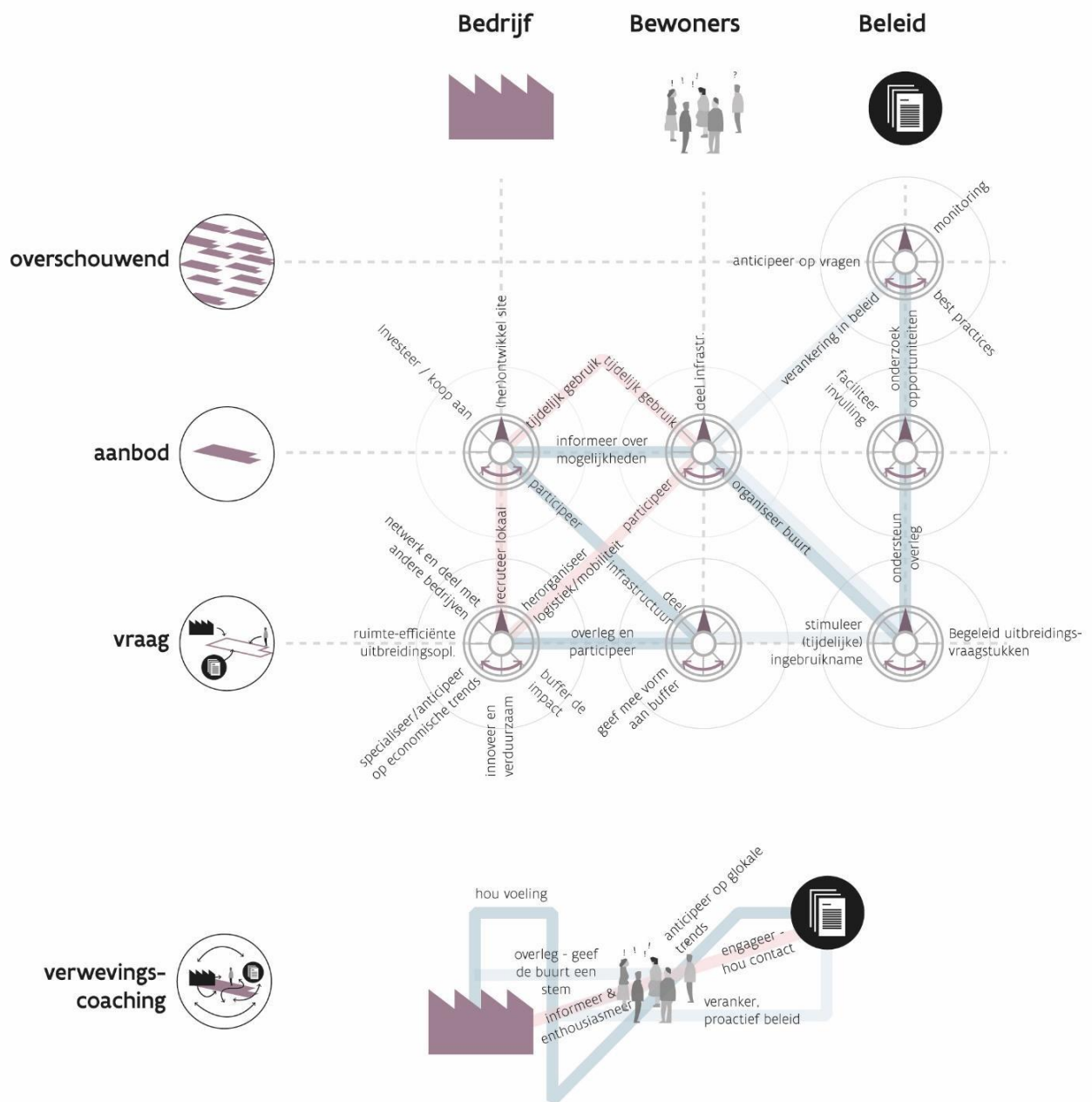
Verschillende strategieën die hierbij gebruikt kunnen worden zijn:

- anticiperen: vanuit de kennis van belangrijke kantelmomenten die de relatie tussen bedrijf en buurt onder druk kunnen zetten actie ondernemen om die relatie in een specifieke woon-werkomgeving te verbeteren nog voor er zich een probleem voordoet;
- herorganiseren: activiteiten ondernemen op vlak van de interne organisatie van een bedrijf om de relaties in een bestaande woon-werkomgeving verbeteren;
- investeren: zorgen voor het verbeteren, vernieuwen of uitbreiden van bestaande infrastructuur om de woon-werkrelatie te verbeteren, of investeren in een menselijk netwerk, in de sociale relaties tussen bedrijven onderling en tussen bedrijven, de buurt en de overheid;
- delen: zorgen dat informatie, infrastructuur, personeel of mensen, producten en diensten onderling gedeeld of tijdelijk geruild kunnen worden;
- samen ontwikkelen: nieuwe projecten opzetten waarbij bedrijf, buurt en overheid samen betrokken zijn.

De figuur hieronder geeft in een matrix verschillende strategieën weer die verweving stimuleren, geordend naar de verschillende blikvelden die gehanteerd worden door de verschillende actoren (bedrijf, bewoners, beleid). Onderaan de figuur is extra aandacht voor de bijzondere verweefcoachingshouding.

Vol- of deeltijds

Gemeenten moeten de nood aan een vol- of deeltijdse invulling van de functie van verweefcoach aantonen. In gemeenten waar zich veel opportuniteiten voordoen voor de verweving van wonen en werken, kan een voltijdse verweefcoach aangesteld worden. Andere gemeenten kunnen een deeltijdse coach aanstellen, of samenwerken met gelijkgezinde gemeenten en één verweefcoach aanstellen die over de gemeentegrenzen heen werkt. Hiervoor kan eventueel de hulp van een intercommunale ingeschakeld worden.

Figuur: een matrix vol mogelijke strategieën voor verweefing (Atelier Romain).

2.3. Selectieprocedure

Voor de beoordeling van de ingediende subsidievoorstellen organiseert het Agentschap Innoveren en Ondernemen een selectiecomité.

De selectie van de aanvragen gebeurt op basis van de volgende stappen:

1. Het ingediende subsidievoorstel moet voldoen aan de voorwaarden (zie 2.1.).

Voorstellen die niet voldoen aan deze criteria komen niet in aanmerking om een subsidie te ontvangen, ze zijn onontvankelijk en zullen niet op hun verdere inhoud beoordeeld worden.

2. Er wordt gecontroleerd of de ingediende subsidievoorstellen in lijn zijn met deze handleiding, meer bepaald met betrekking tot de juiste verdeling van de middelen tussen Vlaanderen en het lokaal bestuur en het aantonen van de nood aan een vol- of deeltijdse verweefcoach.

Ingediende voorstellen die betrekking hebben op de aanstelling van een voltijdse verweefcoach worden door de jury inhoudelijk bekeken waarbij nagegaan wordt of de nood aan een voltijdse aanstelling voldoende aangetoond wordt aan de hand van een overzicht van mogelijke projecten. Bij een negatieve evaluatie van dit criterium kan beslist worden slechts een deeltijdse verweefcoach te subsidiëren of geen subsidie toe te kennen.

3. Indien het vooropgesteld budget ontoereikend zou zijn, wordt voorrang gegeven aan deze gemeenten waarvan de motivatie voor het aanstellen van een verweefcoach het meest overtuigt. Voorbeelden van prioriteitscriteria:

- Gemeenten die kunnen aantonen dat hun aanpak positief kan bijdragen tot verweefcoaching:
 - gemeenten waar reeds (pro)actief vestigingsadvies gegeven wordt;
 - aanwezig zijn van een ondernemersloket;
 - bijhouden van een leegstandsinventaris of leegstandsbeheer;
 - samenwerkingen tussen de dienst economie en andere gemeentediensten, bv. wijkwerking;
 - manier van samenwerken met lokale bedrijfsleven, bedrijventerreinbeheerders...;
 - bereidheid om bepaalde instrumenten in gebruik te nemen in het kader van vestigingsadvies, bv. verwevingstoets, Kameleon, Spazio...;
 - zicht op vraag/aanbodzijde;
 - studies in functie van vestigingsadvies, bv. bouwblokkenstudie.
- Projecten waarbij een verweefcoach met aantoonbare ervaring aangesteld zal worden.
- Projecten waarbij in de functieomschrijving de taak van verweefcoach heel concreet omschreven wordt.
- Projecten waarbij bewonersparticipatie bij projectinitiatie effectief aan bod komt.
- Projecten waarbij intentieverklaringen zitten van bedrijven die effectief bereid zijn tot herorganiseren.

De projectpromotoren worden per brief op de hoogte gesteld van de beslissing van het selectiecomité over het door hen ingediende subsidievoorstel.

Bij vragen kan contact opgenomen worden met het Agentschap Innoveren en Ondernemen (zie contactinformatie).

III. Administratieve instructies

3.1. Administratieve afhandeling van de toegekende subsidie

Bij de administratieve afhandeling van de geselecteerde aanvragen wordt een Ministerieel Besluit opgesteld voor de toekenning van de subsidie, waarin het maximum subsidiebedrag als cofinanciering van de gemeentelijke subsidie is opgenomen evenals het subsidiepercentage van het Vlaams Gewest en van de gemeente.

In het Ministerieel Besluit worden ook de volgende voorwaarden opgenomen:

1. De uitvoerder van het project zal ervaringen en leerpunten uit het project bekend maken op vraag van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.
2. De uitvoerder van het project vermeldt bij elke rapportering en communicatie over het project steeds de medewerking van het Agentschap Innoveren en Ondernemen conform de [communicatieverplichtingen](#).

3.2. Projectadministratie

De beheerder van het subsidieproject moet in een apart projectbeheersysteem voorzien met het oog op:

1. een doeltreffend beheer van de subsidies;
2. het verschaffen van gedetailleerde en overzichtelijke loonoverzichten of facturen;
3. een efficiënt verloop van de mogelijke controle door de dienst Inspectie voor uitbetaling van het saldo.

De originele facturen en loonoverzichten moeten minstens 7 jaar bewaard worden en dienen steeds beschikbaar te zijn voor controle.

3.3. Subsidiabele kosten

De subsidiabele kosten die in aanmerking komen binnen deze oproep zijn de kosten van de verweefcoach. De gemeente moet deze kosten kunnen aantonen aan de hand van loonoverzichten, of facturen en betalingsbewijzen op naam van de verweefcoach (externe prestaties).

Loonoverzichten

De loonkosten van het personeel in dienst bij de aanvrager en rechtstreeks betrokken bij de inhoudelijke uitvoering van het project zijn subsidiabel. Ook de loonkosten van personeel dat specifieke betekenisvolle prestaties levert voor het project, zoals projectboekhouding en projectadministratie, zijn subsidiabel. Indirect ondersteunend personeel komt niet in aanmerking voor subsidie evenmin als loutere supervisie bijvoorbeeld vanuit bestuursorganen of management/directie van de organisatie.

De subsidieverlenende overheid kan personeelskosten weigeren indien ze van oordeel is dat de ingediende kosten onvoldoende substantieel, onvoldoende projectgebonden, superviserend of indirect van aard zijn.

Bij de projectgoedkeuring worden de ingeschatte functies voor de uitvoering van het project meegedeeld (bv. Projectcoördinator, projectbegeleider) en wordt de bijhorende personeelsinzet geraamd in aantal uren.

De effectieve personeelsinzet kan afwijken van de geraamde personeelsinzet (bv. meer/minder uren, andere personen, ...) maar altijd binnen het totaal voorziene personeelsbudget en de subsidiabiliteitsregels rond personeelsinzet. Een wijziging van het personeelsbudget kan enkel via de subsidieverlenende overheid.

De berekening van de directe loonkosten gebeurt door middel van het standaarduurtarief (SUT). Het standaarduurtarief wordt verkregen door het bruto maandloon van het personeelslid te vermenigvuldigen met een factor van 1,20%, bv. 3.500 EUR/maand x 1,20% = 42 EUR/uur.

Uitgangspunt voor het berekenen van het standaarduurtarief is het vaste bruto maandsalaris (zonder toeslagen, premies, e.d.) zoals vermeld op de salarisstrook van de maand januari (dan wel de eerste volledige maand na indiensttreding) van het kalenderjaar waarin de uren worden gepresteerd.

Voor personeelsleden met een deeltijdse arbeidsovereenkomst wordt het voltijds bruto maandsalaris als berekeningsbasis genomen. Indien een personeelslid meerdere arbeidsovereenkomsten heeft, is de berekeningsbasis van het standaarduurtarief de totaliteit van het loon, tenzij de project inzet slechts betrekking heeft op één arbeidsovereenkomst.

Het bruto maandsalaris staat in verhouding tot de vereiste kwalificaties en indien nodig wordt het standaarduurtarief beperkt tot het toegelaten maximum van 100 EUR/uur.

Het verkregen standaarduurtarief wordt vervolgens toegepast op de reëel gepresteerde uren in het kader van het project en geldt voor het gehele kalenderjaar. In januari van elk jaar wordt een nieuw standaarduurtarief berekend. Een tussentijdse aanpassing van het standaarduurtarief is enkel mogelijk op basis van een nieuwe arbeidsovereenkomst.

Overuren zijn enkel subsidiabel indien ze gecompenseerd of uitbetaald werden. Indien de aanvrager kiest om voor een bepaalde maand overuren te declareren, moet hij bij controle op stukken en/of controle ter plaatse kunnen bewijzen dat de in het kader van het project gepresteerde overuren worden gecompenseerd of uitbetaald aan het personeelslid. De subsidieverlenende overheid kan beslissen tot schrapping van alle overuren indien het bewijs van de overuren als onvoldoende wordt beschouwd.

Bewijslast:

- arbeidsovereenkomst;
- tijdsregistratie (model met instructies op xxx) ondertekend door de werknemer (projectmedewerker) én werkgever (leidinggevende). Op de tijdsregistratie wordt het werkelijk aantal gepresteerde projecturen per maand vermeld met een korte duidelijke beschrijving van de projectactiviteiten. Ook projectverplaatsingen met de wagen kunnen worden opgenomen;
- loonfiche januari, voor elke jaar waarin de werknemer aan het project meewerkt, of eerste loonfiche van volledige maand in dienst indien de werknemer later in dienst is gekomen;
- bewijs van betaling of compensatie van overuren indien van toepassing.

Externe prestaties

De verweefcoach moet aangesteld worden conform de wetgeving overheidsopdrachten.

De gemeenten staan zelf in voor het beheer van hun projecten. De werkingskosten van de gemeente en de overhead behoren bijgevolg niet tot de subsidiabele kosten.

Algemeen geldt dat kosten voor externe prestaties enkel aanvaardbaar zijn voor subsidiëring binnen dit programma als:

1. Ze gefactureerd zijn door de verweefcoach aan de gemeente;

2. ze kunnen gestaafd worden met facturen met een prestatiedatum binnen de subsidieperiode (maximum 3 jaar binnen deze oproep);
3. ze vergezeld zijn van een gedetailleerde prestatiestaat met vermelding van de activiteiten;
4. de factuurdatum valt binnen de 30 dagen na de maand waarin het project eindigt;
5. de facturen betaald zijn;
6. de betaling van de facturen gebeurd is binnen de 3 maanden na de beëindiging van het project.

Btw vormt enkel een subsidiabele uitgave wanneer zij effectief en definitief door de begunstigde wordt gedragen (dat wil zeggen niet terugvorderbaar is). Bij elke betalingsaanvraag dient vermeld te worden wat het btw-statuuat is van de aanvrager. Bij een gemengd btw-statuuat moet de begunstigde meedelen welk percentage van de btw terugvorderbaar is. Informatie met betrekking tot het btw-statuuat wordt opgenomen in het subsidiebeheersysteem van de gemeente.

3.4. Betaling: aanvraag en afhandeling

De aanvraag tot betaling wordt verstuurd naar het Agentschap Innoveren en Ondernemen (zie contactgegevens) met als bijlage de gevraagde bewijsstukken.

De uitbetaling van de subsidie gebeurt in schijven:

- 30% na kennisgeving van de start van het project aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen;
- 40% na inhoudelijke rapportering over het eerste werkingsjaar;
- 30% (saldo) na afloop van de subsidieperiode en indiening van een financieel en inhoudelijk eindverslag.

3.5. Communicatie over de oproep

De oproep zal gelanceerd worden via publicatie op de website van VVSG en directe mailing. Ze zal tevens bekend gemaakt worden via de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Gemeenten die bij het opstellen van hun project vragen hebben kunnen hiervoor terecht bij Eline Horemans, Gert De Smedt en Tinne Verheyen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (zie contactinformatie).

IV. Contactinfo

Het formulier moet ingediend worden op het volgende adres: ruimtelijke.economie@vlaanderen.be

Meer informatie kan u opvragen via volgende personen:

Eline Horemans: 02 553 37 34

Gert De Smedt: 02 553 43 06

Tinne Verheyen: 02 553 09 21

Agentschap
Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be